

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Évesz évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel veszi
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Történelmi kongresszus a felvidéken.

A magyar Történelmi Társulat négy-öt esztendőnként nagygyűléseket rendez az országnak olyan vidékén, amelyhez évszázadok jelentős történelmi eseményei fűződnek. A legutolsó ilyen nagygyűlést Liptó vármegyében tartották meg 1908-ik évben, amikor is a nemzeti és tudományos szempontból fényes sikerrel végződött. A napokban foglalkozott a társulat elnöksége a legközelebbi ilyen vidéki kongresszus kérdésével és úgy határozott, hogy ezt 1914. nyarán Trencsén vármegyében tartja meg. Meg is indultak már a tárgyalások ebben az irányban Szalavszky Gyula v. b. t. t. trencsényi főispánnal, aki a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel karolja fel az eszmét. A társulat elnöksége: Dr. Thallóczy Lajos v. b. t. t. elnök, Csányi Dezső dr. és Fejérváry László alelnökök, már hozzáfogtak az előkészítés nagy munkájához, amelyben rajtuk kívül jelentős szerep jutott Odescalchi Artur hercegnek, a Társulat választmányi tagjának, Szódecky Lajos kolozsvári egyetemi tanárnak és Iványi Béla dr. társulati titkárnak. Ezek a munkálatok már megindultak és bizonyos, hogy a magyar nemzeti kultúra még

nagyobb és jelentősebb eredményeket ér el majd a trencsényi kongresszuson, mint aminőket Liptóban elért.

Trencsén vármegyében a szakértői és a hivatalos faktorok természetesen a legnagyobb örömmel támogatják az előkészítés nehéz és felelősségteljes munkáját. A vármegye tisztikara, de különösen Zamaróczy János baáni főbíró, Pázmány Lajos főlevéltáros, Brancsók Károly dr. királyi tanácsos, muzeumi igazgató, Badik Béla rendőrkapitány, a város tisztikara eddig is értékes felvilágosítással és szeretetteljes támogatással mozdították elő ezt a nemzeti szempontból olyan nagyfontosságú közügyet.

Az előkészítés célja: bemutatni a kongresszusnak a vármegyének azokat az írásban megmaradt emlékeket, melyek értékes dokumentumai a trencsényi nagyidőknek és amelyek a hajdani magyarságról, ennek nagy kulturájáról tesznek bizonyosságot. Az előmunkálatok még nem haladtak annyira, hogy teljes és világos képet alkothassanak maguknak a vármegye dicsőségében gazdag múltjának minden fázisáról, azonban a lelkes támogatás és az előmunkálatban résztvevő szaktudósok elég garanciát nyújtanak arra, hogy a nagy gyűlés után nyomdafesték alá kerülő jelentés sok olyan eseményről és időről számol

majd be, amelyek eddig Magyarország történetében ismeretlenek voltak.

Trencsén vármegyével részletesen keveset foglalkozott a komoly történet. A várromokhoz fűződő mondák megmaradtak ugyan, apáról fiúra szálltak, de a megye multjáról — Trencsén várát kivéve — keveset írtak meg a tudósok. Pedig ennek a vármegyének jelentős szerepe volt a középkorban. A Vág már akkor kitűnő kereskedelmi út volt Sziléziába és Lengyelországba, amely országokkal élénk kereskedelmi életet folytatott a vármegye. Sokáig magyar volt itt minden, a nagy szlavoskodás csak a huszíták idejében ért véget, amikor tüzzel-vassal pusztították itt a magyart. Az eddigi kutatás, amely nagy részt Iványi Béla dr. munkája és érdeme, érdemes dokumentumokat hozott felszínre a középkor romantikus éveiből.

Pál Jób.

Színház.

„Nem zörög a haraszt, ha — nincs oka a mozgásra”, — vagy: „Akinek nem inge, ne vegye magára”. Ezek a mondások jutottak eszembe akkor, amikor egy *döc/s* ember a színházi kritikák hatása alatt sértve érezte magát. De hát jól figyelj te böles! Mi mindnyájan e község lakói, egy kis társadalmat alkotunk, amelynek te is, én is, meg a harmadik is egyenként csak individuumai vagyunk. Te önmagadban még nem vagy semmi, jelentőségedet tisztán az

A kutya, mint hozomány.

(Humoreszk).

„A Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.

Schwarz Mór, a sárga majom-hoz címzett fűszer és vasvegyeskiskereskedésben segéd, izr. vallású és kancsal volt. Ezért is a kisváros közönsége csak Kancsal Mór, névezte. Főnöke Kenguru Menyhért ezért neki havi 40 K., azaz negyven korona fizetést, teljes ellátást adott lakással, — mosás nélkül. Ez utóbbi nem is okozott valami nagy gondot Kancsal Schwarz Mór, mert részint mindig tisztában volt — magával, részint pedig nem volt mit mosatnia.

Ezen illetményekért tartozott reggel a fűszer és vaskiskereskedést kisöpörni, ifj. Kenguru Menyhért, apja hathetes balszemefényét (azért balszemefényét, mert egy verekedés alkalmával kiverték a jobb szemét és csak a bal maradt meg) megfürösztetni és megszoportatni!

Ne értsenek félre, megszoportatni az üvegből, a melybe lefőlözött és csak 70% vizet tartalmazó müanyatejet öntött. Azután az apró csemetét «szárazba» kellett tennie, de ez utóbbi miatt gyakran jutott főnökével nézeteltérésbe, a mi annál könnyebben ment, mivel kancsal lévén, nem oda nézett, a hová látott és így előállott a nézeteltérés.

Egy félig langyos tavaszi napon, a mikor éppen feleresztette a rollót és beeresztette a

klimát, Kancsal Mór meglátott egy hajadont. Meglátni és megszeretni pillanat műve volt. Az angyali nő a szomszédék portásának leánya Rozmaring Mária volt. A termete nem volt ugyan hajlékony, mint a nád, hanem inkább kadszerű és testvérek között is nyomott 124 kilót.

Kancsal Mór, mint izig-vevő vegyes szatócs, csak a nagy, nehéz, tömör dolgokat kedvelvén, mikor meglátta ezt a búbajos Rozmaring Mária, — úgy odavágta ifj. Kenguru Menyhértnek a bölcsőjébe, hogy a szegény gyerek rémületében mindent kiadott magából, a mi benne volt, pokoli ordítózás kíséretében.

S aznap szórakozottságában árulni sem tudott.

A vastag Buxbaumnének félkiló szappan helyett ötér marólugot, Mosusz Etelka alapítványi hölgynek puder helyett nyolcér szalámit és egy hamis fogat, Farkas Oktavián gazdasági szaktanítónak vörös akác oltvány helyett pedig vadgesztenye szemet küldött. A mikor azután a gazdasági szaktanító ezzel a vadgesztenyével beoltotta a szelid akácokat, azok azonnal megvadultak és azóta, mint az örültek imbolyognak ide, meg oda. Megfékezésükre két apólot hozatnak Pestről.

Hja, ilyenek a szerelmes szatócsok!

*

Néhány nappal később, egy átvirrasztott éjszaka után, Kancsal Mór kinos pontossággal

szárazba helyezte ifj. Kenguru Menyhértet s odaállt a főnöke elé:

— Kenguru ur! — kezdte — végtelenül sajnálom, de a következő hó első napján kilepek!

— Micsoda? Mi! Maga lép, maga kilép és miért lép ki maga?

Talán kevés a fizetése?

— Nem azért, de...

— Adok 45 korona fizetést!

— Köszönöm!

— Adok mosást is!

— Nem lehet kérem, ez csak súlyosbitaná a helyzetemet!

— De hát miért akar elmenni?

— Megnősülök uram!

Kenguru Menyhértnek (az idősebbnek) majdnem leesett az alsó állkapcsa.

— Maga megnősül és kit vesz el?

— Rozmaring Mária innen a szomszédból.

— De hisz annak semmije sincs.

— Micsoda? nincs semmije? hehehe!

Már azt én jobban tudom. Beszereztem az információkat és tudja meg, hogy hozományul kapok egy kutyát.

Erre aztán id. Kenguru Menyhértnek tényleg leesett az alsó állkapcsa. Csak dadogva tudta folytatni:

— Egy kutyát? Aztán maga mit csinál avval a kutyával... elvesz egy kutyát?

— Értsen meg, szólt közbe a kancsal, ez

adja meg, hogy mennyire tudsz idomulni a közösségi élethez. Elárultad lelked szegénységét azzal, hogy mikor a Kunszentmártoni Ujság-felemlte szavát a lakosság ellen, magadra vetted azt, sértve érezted magad: nagyravágyó is vagy, most oly jogokat igyekezel magadnak vindikálni, amihez jogod épenséggel nincs. De figyelj ide! Próbálj idomulni a közönséghez; éppen ezért ebből a szempontból legalább egy kis mázt szerezz magadnak, hogy legalább mást lássunk felőled, mint ami tényleg vagy. Mert azt mi is jól tudjuk ám, hogy a nagy hang még nem nyújt sem alapot a szellemi emelkedéshez, sem kvalifikációt. Ide más is szükséges. Mindenesetre jól teszed, ha gyakrabban sétálsz, persze beszéd nélkül, mert a sok beszéd kop-tatja a szíjait; cipődre veress gummisarkot, mert így sokkal halkabban járhatsz; hébe-hóba mondd el az egyszeregyet is, mert az élesíti az elmét, ne olvasd „Buffalo Bill”-t és „Nick Carter”-t, mint eddig tetted, hanem inkább gyakrabban járj színházba. Ezt az utóbbit főképpen ajánlom neked. Ez ugyanis hozzászoktatja az embert a nagy tömeghez, barátságos mosolyt varázsol az arcra, sőt gyakran meg is kacagtat. Láttad volna a „Nemtudomkát”, az „Autótündért”, a „Katonadolgót”, vagy a többi darabot, lelkemre mondom, dült volna belőled a röhej s szellemednek összes sziporkái kacajban pattogtak volna széjjel. Jőjj és nézd meg Molnár Paula és Nádassy Mici játékát! Akarsz féfit is látni? Ott van Faragó Sándor, Molnár János, meg a többi. Bámud ki magad, aztán kulesold imára összes kezeidet s vess keresztet az eddig hiába eltöltött életedre. De figyelj ide! Be foglak vezetni a színművészet birodalmába azokkal a darabokkal, amelyekben mi is gyönyörködünk.

Ezek az újabb fajta irányú színművek csaknem tulnyomó részben egy célt szolgálnak: az erkölcs diadalát. Sok szennyes, piszkos dologgal bemutatják az élet árnyoldalait, de a végén mégis felemelnek bennünket azzal a jól-eső tudattal, hogy az igazság, az erény mindenkor győző. Meggyőződhetél volna, ha a sok darab közül láttad volna csak a „Timár Liza”-t. Izig-végig mai darab ez, amelyben szegény Lizaért keserves könyveket hullathattál volna. Ez a Nádassy Mici oly bájosan, oly meghatóan s annyi érzéssel játszotta Liza nehéz szerepét, hogy itt is, ott is könny csillant meg a szemekben. Vagy láttad volna Molnár, aki az orvos szerepét játszotta. Szemcéd és szád egy légtig nyitva maradt volna utána. Szépérezked elvezetett volna megcsúzni a Lilit és az „Asz-szonyfaló”-t, amelyekben egy igazi művész: Aradi Aranka lépett fel. Lili és Mary Withe szerepében, tündökölt a két estén s az a kis-számu közönség, amely érdemesnek találta a fellépést megtekinteni, szép emlékekkel távozott

nem ám olyan közönséges kutya, cz egy nagy-szerű kutya, egy igen előkelő kutya, az apja egy gróf, azaz egy grófnál volt kutya és most ide adtak kosztba a portásokhoz és fizetnek érte havonta 50 forint kosztpénzt. Mar most kiszámítottam, ha ez a kutya csak 20 évig él, kapok 12000 forint kosztpénzt, ebből vehetek házat, földet és nyugodtan élhetek, anélkül, hogy a maga bájos kis csemetgét kellene folytonosan szárazba raknom, a mi mondhatnám, ámbar nem vagyok finnyás ember, de nem éppen a legkellémesebb dolog.

— Ha így áll a dolog, viszonzá Kenguru, akkor hát menjen Isten hírével.

*
És Kancsal Móric elvette Rozmaring Mária-t feleségül.

*
Az új házaspár továbbra is ott lakott a Mária szüleinél. Az öreg megmaradt portásnak, Kancsal pedig napszámba járt és minden szombat este odaadta hűségesen keresetét anyósának szül. Majoránna Esztinek. Ebből az ő keresetéből élt az egész család. Elcséjén azután anyósa bevételezte a kutyapénzt, a melyből azonban Kancsal soha egy fillért sem kapott.

Igy éldegéltek teljes három és félhónapig. A mikor is egyszerre óriási szerencsétlenség történt — megdöglött a kutya! —

Ennek az esetnek messzemenő következményei voltak. Lehullottak az ifjú férj szépsé-

az estéről. A gárda többi tagjai, Farkas Mihály igazgatóval az élén, oly mesés összjátékot produkáltak, hogy ez csak dícséretre ragadhat bennünket.

Ha Kunszentmárton lakói nem partifogó-ják a színházat, különösen az ilyen jobb fajta társulatot, így ez csak szegénységi bizonyítvány tehet rájuk nézve. És te zugolódó bölcse! Te kikéltél a Kunszentmártoni Ujság ellen, hogy felmeret emelni szavát a lélek- és érzéknélküli közönség ellen. Hát jól figyelj ide! Egy ujság mindenkor magasabb erkölcsi szempontok szerint vizsgálja az eseményeket, s lehetőleg tárgyilag-os álláspontot igyekezik elfoglalni. Sokoldalú elfoglaltsága mellett kötelességszerűen figyelem-mel kíséri a néplélek megnyilvánulásait s ahol hiányokat tapasztal, ott kérést nélkül lesújt mindenki-re. Te zugolódni mertél, pedig te nem is vagy a néplélek megnyilatkozásának kifeje-zője, hanem csak magasabb szempontok nélkül vegetálsz s művészi érzéked és izlése a keve-résen nem tud felülemelkedni. És csak ez a szerencséd, mert különben egészen más hangon tárgyaltunk volna veled. — Kri. —

Hirek.

Kunszentmárton, 1914. április 26.

— **Vasut.** A m. kir. kereskedelmi miniszter a kunszentmárton—tiszaugi vasút előmunkálati engedélyét egy évre meghosz-szabbította.

— **Közgyűlés.** Kunszentmárton köz-ség képviselőtestülete 1914 április hó 27 napján, azaz hétfőn délelőtt 10 óraker rend-kívüli közgyűlést tart. Tárgyak: Bemutattatik a törvényhatóság 2864/kgy. 1914 számú határozata az anyakönyvi kivonatok és családi értesítőkért szedhető díjaknak az 1914 évre az anyakönyvvezető részére való átengedése tárgyában hozott határozata. Kir. Járásbíró-ság megkeresése a fogház tetőzetének újra építési költségeinek megtérítése iránt. A pénztár jelentése május havi fizetésekre fede-zetről való gondoskodás tárgyában. A két köz-ségi orvos lakbér fizetése tárgyában elő-terjesztés. Villamvilágítási ügyben az építési bizottság előterjesztése. Tóth Lajos fürdő-szolga kérelme kerthelyiségnek átengedése iránt. Szilák Márton köz-ségi szolga kérelme fizetésemelés iránt. Icsu György fertőtlenítő kérelme fizetésemelés iránt. Farkas Gyula és neje kérelme házhely megajánlása iránt. Néhai főtisztelendő Dósa József által a szegények javára tett alapítványra vonatkozó alapítólevél megalkotása tárgyában előter-jesztés. Lóosztályozáshoz 2 bizalmiférfi

ges álmái, odavolt, a kert, a ház, a föld, oda a kutya, sőt attól is kellett tartania, hogy a gróf, aki előre fizetett, vissza fogja követelni a félhónapi kutyapénzt, de ez szerencsére nem történt meg.

A negyedik hónap első napján Kancsal Móric és Rozmaring Mária, továbbá anyósa szül. Majoránna Eszti összeverekedtek. Kancsal fejé-hez repített egy pár tűzálló fazekat... Rozmaring Mária hörgött miut egy kigyó:

— Hát a kutyaért vettél el? és azután folytatta keservesen sirta: oh én letört, szeren-csétlen viragszáj!

Anyósa, szül. Majoránna Eszti szemé vésze-sen lobogott, Kancsal futva menekült s nem is tért vissza többé a családi tűzhely melegéhez. Mit beszéljünk sokat? Schwarz Móric és Roz-maring Mária elváltak egymástól.

*
Ősz van. A levelek már nem is lehetnek sárgábbak, mint a milyenek... Kancsal Móric-nak pedig kutyabaja, megint elfoglalta helyét a -sárga majom-nál, megint árulja a homok szappant a duzzadt dereku minden szakaés-neknek és újból ringatja ifj. Kenguru Menyéhrtet. Megadta magát sorsának.

Igy van ez!
Kutyából nem lesz szalomna és
Ember tervez, Isten végez!

Rác Gyula.

kijelölése iránt előterjesztés. Kiskoru Horvát: Géza és Konkoly Mária illetőségének tár-gyalása. Özv. Fazekas Gáspárnét, Hürkecz Lászlót, Győllai Lajost, Szabó Pált, Józsa Antalt érdeklő utcaszabályozási ügyben elő-terjesztés.

— **Adókvető-bizottság.** A m. kir. pénzügyminiszter a III. osztályu kereseti adókvető-bizottság elnökévé dr. Orosz Endre kir. közjegyzőt, helyettes elnökévé Lukács Andor gyógyszerészt, rendes tagjává dr. Kovács József ügyvédet és Vértés Emil takarék-pénztári igazgatót, póttagjává Klein Adolf és Bozóky Álmos kereskedőket nevezte ki az 1914-1916. évekre.

— **Uj főjegyző.** Jászladány község a megüresedett főjegyzői állásra Nagy Zoltán helybeli adóügyi jegyzőt választotta meg. Midőn ehhez a kiváló szerencséhez szivből gratulálunk neki, nem hallgathatjuk el azon őszinte fájdalomunkat sem, amelyet távozá-sa okoz nekünk. Kunszentmárton társadalmának mindenkor számottevő tagja volt s távozását kétszeresen is megfogjuk érezni. De minden-esetre a megérdemelt munkának a jutalma ez s minden veszteségünk dacára is öröm-mel üdvözöljük új állásában.

— **Választókörök beosztása.** Jász-nagykunszolnok vármegye törvényhatósági bizottsága, folyó hó 18-án rendkívüli köz-gyűlést tartott, melyet a választójogi törvény végrehajtása tett szükségessé. A közgyűlés legfontosabb tárgya tehát a választókerületek beosztása, továbbá az új központi választ-mány megalakítása volt.

Dr. Horthy Szabolcs főispán, délelőtt 11 óraker nyitotta meg a közgyűlést. Alexander Imre jegyző tárgyilag-os indokolással terjesz-tette elő, a képviselőválasztási körök meg-állapítására vonatkozó s az állandó választ-mány által elfogadott javaslatot, mely Baranyi Ödön, dr. Kele József és Bíró Mátyás hozzá-szólása s az alispán felvilágosító felszólalása után a mi választókerületünk következő javas-lat elfogadásával állapotott meg:

I. Kunszentmártoni I. szavazókör.

Székhely Kunszentmárton. Ide tartoz-nak: Kunszentmárton, Mesterszállás. Választók száma: 1216.

II. Kunszentmártoni II. szavazókör.

Székhely Kunszentmárton. Ide tartoznak: Tiszatölvár, Csépa, Szelevény. Választók száma: 1137.

III. Tiszavárkonyi szavazókör.

Székhely Tiszavárkony. Ide tartoznak: Tiszavárkony, Vezseny, Rákócifalva. Választók száma: 592.

IV. Tiszakürti szavazókör.

Székhely Tiszakürt. Ide tartoznak: Cibak-háza Nagyrév, Tiszakürt, Tiszainoka, Tiszaug, Tiszasas. Választók száma: 1189.

— **Kinek kell tanonc?** Az Orsz. Gyermekvédő Liga megkereste az ipartestés-tület előjáróságát, hogy amennyiben Kun-szentmártonban tanonchiány volna, írják ősz-sze azon iparosokat, kiknek tanoncra van szükségük és akiket az ipartestület előljáró-sága is ajánl. Akinek tehát tanoncra van szüksége, forduljon Szánthó Ágoston ipar-testületi elnökhöz.

— **Hangverseny.** A kunszentmártoni Dalárda folyó évi május hó 3-án, vasárnap, a „Körös szálloda” színháztermében, saját pénztára alapja javára hangversenyt rendez. Belépődíj: Páholyülés 2 korona. Számozott hely I—VIII. sorban 2 korona. A többi sorokban 1 kor. 60 fillér. — Karzatijegy 1 korona, amely azonban a táncra nem jogosít. Kezdeté pontosan este 8 óraker. Felülfizeté-seket köszönettel fogad s hírlapilag nyugtáz a Dalárda. Jegyek előre válthatók Wolf Dezső és Garay György urak üzletében. A meghívó másra át nem ruházható. Aki téve-désből meghívót nem kapott és arra igényt tart, sziveskedjék Országh Pál karnagyhoz fordulni.

Műsor: 1. „A veterán.” Éneklé a Da-lárda. — 2. „Népdal egyveleg.” Éneklé a Dalárda. Tenor szólót Pásztor Szilveszter. — 3. „Sorozás Mucsán.” Énekes bohóság egy felvonásban. — Személyek: Dr. Csuzdy,

katonarvos: Várkonyi Ferenc; Koma János, őrmester: Pásztor János; Koppancs, káplár: Szécsy József; Gólya, freiter: Gyalay Mihály; Paccor Viló, önkéntes: Bozsik János; Frieska Pista, főpincér: Beleznay Ferenc; Szurmák Józsi, Haluska Dani, Buxbaum Móni regruták: Pásztor Szilveszter, Gulyás Mihály, Sárossy Nándor; Zsófi: Sárossy Nándorné. — 4. „Oszlán.“ Éneklő a Dalárda. Bassus-szólót Mihály Gyula. — 5. „Az ideges ember.“ Monológ. Előadja Rózsi János. — 6. „Mami, meg a táti.“ Éneklő a Dalárda.

— **Mértékhitelítés.** Az állami mértékhitelítő hivatal Kunszentmártonban május hó 13-tól június 2-ig végzi időszakos mértékhitelítési munkálatait. Aki az időközben újonnan beszerzett, vagy javítás után újra hitelített mérték tárgyait a mértékhitelítési körut alkalmával nem mutatja be hitelítésre, az kénytelen lesz valamely állami mértékhitelítő hivatal székhelyére beszállítani, vagy saját költségén mértékhitelítőt meghívni a helyszínre.

— **A borbéhozatal csökkenése.** A múlt évi szűret behozatalunk állandó csökkenésére mutat. Az október 1-től február végéig terjedő öt hónap alatt ugyanis a statisztikai hivatal kimutatása szerint csak 214.294 hektóliter bort és mustot hoztunk be az előző év ugyanezen időszakában behozott 316.059 hektóliterrel szemben. A csökkenés tehát 101.765 hektóliter, vagyis több mint 32 %. Ezzel szemben ugyanezen öt hónap alatt borkivitelünk 661.386 hektóliter volt az előző évi 717.029 hektóliterrel szemben. A kivitelnél is mutatkozik tehát némi csökkenés (55.643 hl.) Ez azonban aránylag jóval csekélyebb, mint a behozatal csökkenése, a mennyiben a 8 %-ot nem éri el; ez is csak a tavalyi gyenge termésnek tulajdonítható.

— **Lövöldözés.** Ugy látszik divattá fejlődik Kunszentmárton utcáin a lövöldözés, még a fiatal inas gyerekek is kezdik kultiválni ezt a sportot. Pásztor István 13 éves kerékpártanonc gyanútlanul ment az utcán, amikor is összetalálkozott régi haragosával Szaszko István csizmadia inással. — Pásztor szépen kikerülte barátját s alig tett pár lépést Szaszko minden szóváltás nélkül rálőtt a fiatal 13 éves gyerekre. A golyó lábán találta a fiút és ajultan rogyott össze. Első segélyben dr. Déri József orvos résztesítette. Súlyos sebével beszállították a szolnoki vármegyei kórházba.

— **Szerencsétlenség.** Csucs Lajos szentesi tanyáján dolgozott Balog András gépész, ahonnan este kerékpáron jött haza. Kis leánya néhány játszótársával apja elé kiment a gátra. Balog amint meglátta gyermekét, leszállt a gépről és kis leányát ültette fel a nyeregbe s gyalogosan vezette a kerékpárt. Ezt látva, a játszótársaknak is kedvük jött felülni a gépre s közülük egy, Nagy Dénesnek József nevű 6 éves fia Balog tudta és észrevétele nélkül hátulról felkapaszkodott a gépre. Oly szerencsétlenül ugrott a kis gyerek, hogy lába a kerékpár láncra és fogaskereke közé szorult, amely teljesen összeroncsolta lábának nagy ujját és a lábfej egy részét. Balog a sérült gyermeket azonnal dr. Déri József orvoshoz vitte, aki sebeit bekötözte. A seb körüli ellátást a kis fiu bűnössége tudatában egy jajszó nélkül állotta ki.

— **A tiszaföldvári Kossuth-szobor.** A Poroszlay Sándor fiatal szobrász, Tiszaföldvár szülőtte által alkotott Kossuth-szobor elkészült, felállítása folyamatban van s a leleplezési ünnepélyt folyó évi május hó 3-ik napjára tűzte ki a szobor bizottság. Az ünnepély, mely délelőtt fél 12 órakor kezdődött, programja a következő: 1. Himnusz. Éneklő a tiszaföldvári dalárda. 2. Elnöki megnyitó s a szobor létesítésének története. Tartja Kövér János a szobor bizottság elnöke. 3. A szobor átvétele. Átvétele Tóth Gábor községi főbíró. 4. „Édes apánk Kossuth Lajos“. Zenéjét szerző Szentirmay Elemér, éneklő a tiszaföldvári dalárda. 5. Emlékbeszéd. Tartja Tóth Bertalan ref. lelkész. 6. Koszorúk elhelyezése. 7. „Rákóczi induló.“ Éneklő a tiszaföldvári dalárda. Egy órakor

társasbéd a Magyar Király szállodában. A bizottság elhatározta, hogy a leleplezési ünnepélyre első sorban Kossuth Ferencet és Lajos Tivadart, a nagy hazafi fiait, dr. Horthi Szabolcsot, a vármegye főispánját, dr. Kürty Albertet a vármegye alispánját, dr. Kiss Ernőt, a választókerület országgyűlési képviselőjét, a vármegye notabilitásait és tisztikarát, a tiszazugi községeket és a szomszédos Szolnok, Törökszentmiklós és Mezőtúr városokat hívja meg.

— **Pusztit a tüdővész.** Szilágyi János 21 éves fényképész, Szilágyi János helybeli cipésmester fia, f. hó 22-én a budapesti Szent-István kórházban meghalt. Szilágyiék alig, másfél év előtt temették el 17 éves gyönyörű szép leányukat, aki szintén a tüdővész áldozata lett. Egy 16 éves leányuk most is a Szent-István kórházban fekszik ugyancsak tüdővészben. A szerencsétlen család iránt nagy a részvét.

— **Lóosztályozás.** A m. kir. honv. miniszter Kunszentmártonban május hó 20, 22, és 23-ára rendelte el a lóosztályozást, mely a község háza udvarán lesz megtartva. Elővezetendő minden 3 évnél idősebb ló. Május 20-án elővezetendő: a község belterületén levő összes ló és a tanyákról 1—150-ik tanyaszámig. Május 22-én a tanyákról 151—400-ik tanyaszámig. — Május hó 23-án a tanyákról a 400-tól végig és a netán elmaradtak. Figyelmebe ajánljuk a lótulajdonosoknak e rendeletet, mert mulasztás esetén 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel lesznek büntetve azok, kik a rendeletnek eleget nem tesznek.

— **Gépészné és fütöné.** Egy közeli telepen történt. A gépészné az urát hütlennek vélte, úgy hallotta, hogy a férje azért kel olyan jókor, hogy miatta a fütő kötelességét teljesíti, azalatt a gépésznek légyottja van a fütő feleségével. A gépészné nem szólt az urának, de boszut esküdött a fütöné ellen. Az elmúlt héten folyton kereste az alkalmat, hogy közelébe kerüljön a fütönének, végre sikerült. Egy délután a konyhaajtó előtt himezgetett a fütöné. A gépészné az alacsony kerítés mellett odalopózott és egy bizonyos edény tartalmával pontosan nyakonöntötte a fütönét. Pont. Most a bíróság előtt folytatják a harcot.

— **Baleset.** Folyó hó tizenhatodikán este Kis Tóth Pál bérés a Tóth Márton tanyáján szénáért ment a padlásra. Lejövet kiesuszott alóla a létra, lezuhant és Kis Tóth Pál súlyos sérüléseket szenvedett, a vállsontjait törte össze. Dr. Déri József nyújtotta neki az első segítséget és elküldte a szentesi kórházba.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. április 18-tól április 25-ig **születtek:** Halász Erzsébet, Pásztor Béla Mátyas, Nálhi Margit, Szabó József, Szírom János. — **Házasságkötés nem volt.** — **Elhaltak:** Talmási Rozália 4 éves, Liskai György 71 éves, Csik Ferenc 1 hónapos, Seres Margit 6 éves.

Innen-onnan.

Rovatvezető: Kiss Dénes.

Mikor először nyulok a tollhoz, hogy önökhöz szóljak hölgyeim, mint a lap új rovatvezetője, a régi lovagkor egy késői mohikánjának képzelem magamat. Mert én szeretem önöket szívem egész melegével, lelkem összes sugaraival s gyengéd testem összes hőkisugárzó képességével. Ez a nagy szeretet volt rugója annak, hogy én e lap egyik rovatát elvállaljam s alkalmas helyen növekedni műveleteket eszközöljek. Mert önök hölgyeim meg vannak támadva, az önök valódi értékének 25%-át, — vagy még többet is el akarták sikkasztani s le akarták szögezni, mint lényt, hogy önök a teremtőnek hibás teremtményei. S önök hallgattak, mint a sir. Ezzel azonban kényes helyzetbe hozták önmagukat, mert vagy igaz amit mondtak, vagy nem. Ha igaz, úgy értem a hallgatást, de ha nem igaz, akkor önök meghátráltak.

Legyenek meggyőződve hölgyeim, hogy én ilyen sárga foltot nem engedek fehér lelkükön száradni s mint e lap új rovatvezetője,

s mint az önök régi jó ismerőse, tiltakozó szavam emelem fel azon cikk ellen, mely önöket megbántotta.

De hát hogy is kezdjük a dolgot? Volt egyszer egy bácsi, aki nem tudni miért, nagyon megharagudott a néniére, azokra a drága kis anyusokra, az édesekre. Dühös lett szörnyű módra, mint a mesebeli „Kacor király.“ Szemei forogtak, villogtak, könnyeztek, hajai égnek állottak, kirántotta fringiját s elkiáltotta magát:

Én vagyok a Kacor király,

Ide, ki velem szembe száll.

És szidni kezdte a néniét, az anyusokat, a bájosakat, a kedveseket. Azokat, akiknek kacsin-tása, mosolygása a derű tavasz, a hajnalhasadás és a megtestesült romantika. Pedig mily igazságtalan volt ez a bácsi, amikor azt mondotta, hogy az „alkotás“ a nők számára „terra incognita“. Hisz a nők teremtenek, a nők alkotnak mindent. Földi vándorlásunk a nővel, az anyusokkal van összefüggésben, a nő adja az ideát az alkotáshoz, mert hisz az már a saját személyében is idea, amely a mindenség zenitjére emeli fel a durva embert s a nagy alkotásoknak csaknem mindenike a nőkkel kapcsolva, a nők jegyében valósulhatott meg. A tavasz, a nyár, az ősz, a tél váltakozása látszólag egy ismert természeti törvényen alapszik, valójában azonban nő az indító ok ott is. Mert a kék szemek és szőke hajak ragyogásában, csillogásában fény- és hőerősségi skalákat lehet felfedezni. Ma még ott látjuk az átható meleg sugarakat, de már holnap a verőfényre — esetleg ok nélkül is — viszfény következik csak. Milyen érzelmű lehet az, aki a megtestesült ideákat leakarja becsülni? Hisz ezek bennünket, durva férfiakat a pusztá, rideg realitásból átvisznek egy meleg, szellemi légkörbe s itt az igazi átszellemülés teszi alkalmassá agyunkat alkotó munkára.

Engedjenek meg hölgyeim, hogy emyire felemltem önöket, de nálam ez, mint a múltban, úgy a jelenben, sőt ha parancsolják, még a jövőben is lelki szükség lesz. Én imádom önöket, nem azért, mert a természet törvényei parancsolják, hanem azért, mert magasabb esztetikai érzékem megköveteli.

Midőn tehát bemutatkozom itt önök előtt, mint új rovatvezető, a hölgyekkel való jó barátságomat ismételtelen hivatalosan hangsúlyozom s ígérem, hogy a nők ügyét e lapban is legjobb tehetségem szerint fogom megvédeni mert én vagy megvédek valakit, vagy nem.

Harmónium

keveset használt, nagyon kedves hangú, 5 octávós, 10 regiszterrel, (2 térdregiszter) matt tölgyfa-szekrényben 280 koronáért eladó. — **Bartucz Mihály** tanító **Csépa**, Szolnokm.

Önkéntes árverés.

Frank József és neje tulajdonát képező 1.115 hold jó minőségű

S Z Ó L Ó

folyó április hó 29-én délelőtt 10 órakor a kunszentmártoni község házában önkéntes árverésen el fog adatni.

Kovácsműhely

szerszámmal előnyös feltételek mellett hasznosbérbe kiadó. Bővebbet id. DANCSÓ FERENC kovács mesternél Csépa.

Megnyilt Wolf Dezső

KÖNYV-, PAPIR-
ÉS IROSZER KERESKE-
DÉSE A GÓZFÜRDŐVEL
SZEMBEN.

Balog Tamásnak

Kistóke 356 számú

tanyája

7 vékás földdel együtt eladó, melynek felerésze hereföld. Ugyanott három boglya hereszéna van eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen, Kistóké Szeder Ferenc jaksori majorja szomszédságában.

Ügyes fiu TANONCNAK felvétetik **Schiffer Jakab Fiai** rőfös- és divatáru kereskedésében.

Szántó Albertnak

Pusztá-Gyalum 115 n. hold

tanyaföldje

egészben, vagy ennek fele ELADÓ. 32 hold hereföld nyári, esetleg két kapálása használatra kiadó. Tudakozódni lehet a helyszínen.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa számra lapunk nyomdájában kapható.

Somogyi Mihály-

nak a Kisasszonyhegyen, a kőút mellett

öt hold szőlője, parcellánként is, jutányos áron

eladó.

Bővebb értesítés Somogyi Mihály szabómesternél Kunszentmárton.

**MILKO
IGNÁCZ****ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.**

TELEFON 206.

TELEFON 206.

BAROSS-ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

Kerékpárok

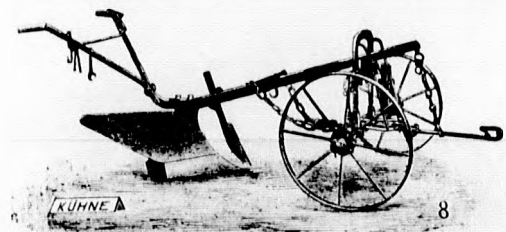
figyelmét felhívom, hogy a világhírű

ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

**kizárólag nálam
szerezhetők be.**

Tisztelettel

Dévai Jenő.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szives tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőt az ottani vidékre

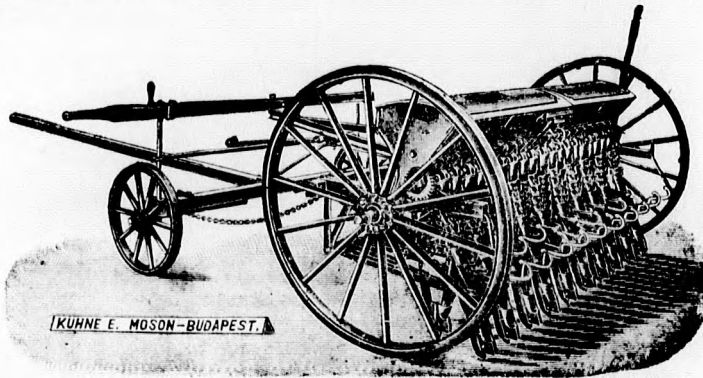
**Bozsik János és Tsa uraknak
Kunszentmárton**

adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.** hírneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle nagyságban, szecs kavágóinkat, repavágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

**KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson-Budapest.**

500 koronás Schunda-féle CIMBALOM
200 koronáért eladó. Cim a kiadóhivatalban.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő-ellen-szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják**Köhögés**

ellen: Rekedtség, elnyálkásodás, szamárköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

**Tavaszi
ujdonságok
női kalapokban**

megérkeztek.

Silberstein T.

divatárúsnő Kunszentmárton, az új zsidó templom mellett.

Atalakitásokat gyorsan és izlésesen készítenek.

81 hold föld örökáron**ELADÓ.**

Cim a kiadóhivatalban.

FIGYELEM!

**85,000 pár cipőt
4 páranként 8.50 kor.-ért**

elárúsnunk, mivel azon kellemes helyzetbe jöttünk, hogy nagyobb mennyiségű cipőraktárt a legújabb divatukat megvásároltunk. Ezen cipőket úgy férfiaknak, mint nőknek 2-2 páranként úgy barna, mint fekete színben, kitűnő szegezett talppal a leg-elegánsabb kivitelben négy páranként 8.50 koronáért utóvét mellett szállítunk, mely cipők, ha nem felelnek meg, készséggel kicseréljük, vagy a pénzt visszaadjuk. — Egrendelésnél kérjük a lábszámra ügyelni. Szives megrendelések következő címre intézendők:

K. Schuhwaren-Export A. Ges.
KRAKAU (Oesterr) Esterag. Nr. f-90.

Több darab KISZOLGÁLÓ PULD eladó. Cim a kiadóhivatalban.

HERZOG JÓZSEFNEK király (régii Zsinór-utcai)

sarok háza

közvetlen az új vásártér közelében, szabadkézből eladó. — Értekezhetni lehet Herzog József fogyasztási kezelővel.